

Fastställt: Kommunfullmäktige 2021-11-11,
§ 167

Gäller för: Samtliga nämnder

Dokumentansvarig: Ekonomichef

Reviderad:

Inköps- och upphandlingspolicy för Bollebygds kommun

Innehållsförteckning

Inköps- och upphandlingspolicy för Bollebygds kommun	1
1. Policyns syfte.....	3
2. Övergripande förhållningssätt	3
2.1 Affärsmässighet och konkurrens.....	3
2.2 Samordnad upphandling	3
2.3 Direktupphandling	3
2.4 Hållbar upphandling.....	4
2.5 De fem grundläggande principerna	4
3. Roller och ansvar	5
4 Kontroll och uppföljning av avtal.....	5
5 Leasing och hyra	6
6 Sociala och etiska krav	6
7 Miljö- & energikrav	6

1. Policyns syfte

Denna policy för upphandling och inköp gäller kommunens samtliga nämnder och förvaltningar.

Syftet med den är att skapa ett gemensamt förhållningssätt i upphandlingsfrågor och säkerställa att varor och tjänster köps med rätt kvalitet till lägsta kostnad med minst miljöpåverkan inom ramen för gällande lagstiftning.

2. Övergripande förhållningssätt

2.1 Affärsmässighet och konkurrens

Bollebygds kommun ska bedriva en kostnadseffektiv verksamhet. Det förutsätter att alla frågor om konkurrensutsättning och upphandling hanteras professionellt och affärsmässigt.

Den som företräder kommunen ska i alla inköps- och upphandlingssituationer uppträda på ett affärsetiskt och opartiskt sätt, samt utnyttja de konkurrensmöjligheter som finns på marknaden.

Upphandlingar ska utformas så att alla företag bör ha möjlighet att lämna anbud och delta i konkurrensen.

Upphandlingar ska göras i enlighet med Lagen om offentlig upphandling (LOU) och i förekommande fall enligt Lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och post-tjänster (LUF) samt enligt kommunens övriga policyer och riktlinjer fastställda av kommunfullmäktige.

Personal som handlägger inköps- och upphandlingsärenden ska ha relevant kunskap om gällande lagstiftning, policyer och riktlinjer. För att bibehålla relevant kunskap ska denna personals kompetensutvecklingsplan innehålla kompetensutveckling med jämna mellanrum inom området.

Kommunen offentliggör upphandlingar vars värde överstiger gällande gräns för direktupphandling på kommunens hemsida.

2.2 Samordnad upphandling

Där så är fördelaktigt ska upphandling genomföras tillsammans med angränsande kommuner, regioner och eventuella andra offentliga organisationer.

Samordning är även möjlig med inköpscentraler såsom Adda, Kammarkollegiet, HBV och Sinfra, om analys visar att detta är till störst nytta för kommunen.

2.3 Direktupphandling

I vissa fall får direktupphandling ske. Även i sådana fall ska inköpen ske affärsmässigt och i enlighet med de gemenskapsrättsliga grundprinciperna. Konkurrensen ska i möjligaste mån tas till vara.

2.4 Hållbar upphandling

Hållbar upphandling kräver en helhetssyn, kommunen ska därför arbeta efter följande:

Upphandlingsprocessen ska säkerställa att inköp sker på ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart sätt samt följer gällande avtal, lagar och regler.

Kommunens medborgare ska känna trygghet i att kommunen väljer varor, tjänster och entreprenader som ger god kostnadseffektivitet med låg miljöpåverkan.

I möjligaste mån ska upphandlingsprocessen bidra till innovation av ny miljöteknik, samt säkra god miljö och hälsa, ekonomisk och social välfärd och rättvisa för nu levande och kommande generationer.

Näringslivet och den sociala ekonomin ska känna tillförsikt och se kommunen som en partner för framtida affärer.

2.5 De fem grundläggande principerna

De fem grundläggande principer som kommunen alltid ska följa:

- **Principen om icke-diskriminering** innebär att det är förbjudet att direkt eller indirekt diskriminera leverantörer främst på grund av nationalitet.
- **Principen om likabehandling** innebär att alla leverantörer ska behandlas lika och ges lika förutsättningar.
- **Principen om ömsesidigt erkännande** innebär att intyg och certifikat som utfärdats av en medlemsstats behöriga myndigheter också ska gälla i övriga EU/EES-länder.
- **Proportionalitetsprincipen** innebär att kraven på leverantören och kraven i kravspecifikation måste ha ett naturligt samband och stå i proportion med det som upphandlas.
- **Principen om transparens** innebär en skyldighet för kommunen att skapa öppenhet genom att lämna information om upphandlingen och hur den kommer att genomföras. Förfrågningsunderlaget ska vara klart och tydligt och innehålla samtliga krav på det som ska upphandlas för att kunna ge anbudsgivarna samma förutsättningar vid anbudsgivning.

3. Roller och ansvar

Bollebygds kommun har en centraliserad inköps- och upphandlingsorganisation. Kommunen är en juridisk person och tillika en upphandlande enhet. Det innebär att kommunen enbart ska ha ett avtal per vara, varukorg, tjänst eller entreprenad.

Kommunfullmäktige

Antar och följer upp denna inköps och upphandlingspolicy.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är huvudansvarig för upphandlingsverksamheten och ansvarar för att det inom kommunen finns en inköpsfunktion som genomför samtliga upphandlingar samt direktupphandlingar över 300 tkr.

Kommunstyrelsen har att se till att alla nämnder samverkar i upphandlingar och att behovet ses för alla nämnder gemensamt.

Kommunstyrelsen ansvarar för att tillhandahålla verktyg för avtalsuppföljning, avtalsdatabas samt utbilda medarbetare som involveras i inköpsprocesserna.

Kommunstyrelsen antar och följer upp kommunens riktlinjer för inköp och upphandling.

Nämnd

Vid nämndspecifikt behov beslutar respektive nämnd om upphandling och anmäler upphandlingsbehovet till inköpsenheten. Nämnden säkerställer att det finns kompetens och resurser för att genomföra direktupphandlingar till ett värde understigande 300 tkr.

Nämnden med respektive organisation, ansvarar för att medverka i upphandlingar och att tillsätta personal/referensgrupper med nödvändig kompetens som tillför krav, kriterier, funktion och annan information som är relevant för upphandlingen.

Beställningar och inköp ska enbart göras av behöriga beställare som genomgått av inköpsenheten angiven utbildning och i enlighet med upphandlade avtal samt enligt kommunens inköpsprocesser.

Avtalsansvarig nämnd ansvarar för uppföljning och utvärdering av nämndspecifika avtal samt för nämndövergripande avtal där kommunstyrelsen utsett nämnden som avtalsansvarig.

4 Kontroll och uppföljning av avtal

Avtal ska följas upp och vara skrivna så att uppföljningen av leverantörens prestationer kan göras, exempelvis vid kvalitet, volym och pris. För att säkerställa kvaliteten i utförda tjänster ska det i upphandlingsunderlagen finnas tydliga krav på den tekniska och yrkesmässiga förmågan och kapacitet samt tydliga kvalitetskriterier med tillhörande nyckeltal.

5 Leasing och hyra

Kommunen ska ha en restriktiv hållning till leasing och hyra av varor. I stället ska avtalsformen köp väljas. Leasing, hyra och hyrköp av varor ska jämföras med upplåning.

6 Sociala och etiska krav

Bollebygds kommun ska ställa krav på att leverantörerna, i sin affärsverksamhet inte diskriminerar någon på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning eller av sådana skäl otillbörligt särbehandlar arbetstagare eller arbetssökande. Detsamma gäller de eventuella underleverantörer som anlitas.

Bollebygds kommun ska ställa sociala/etiska krav i upphandlingar med beaktande av gällande upphandlingslagstiftning och EG-rättsliga principer. Kommun ansvarar för att ställda villkor är möjliga att kontrollera ur laglig och praktisk aspekt.

Bollebygds kommun förväntar sig att anbudsgivaren har ett affärsmässigt etiskt förhållningssätt där vinster från verksamheter baserade i Sverige också beskattas i Sverige och att överföringar av kraftigt nedskrivna beskattningsbara vinster inom en eventuell koncern ej tillämpas. (ex förs till så kallade skatteparadis) I synnerhet gäller detta vid anbud på tjänster.

7 Miljö- & energikrav

Bollebygds kommun har som mål att minimera verksamhetens miljöpåverkan. Därför ska kommunen i samtliga upphandlingar prioritera och efterfråga varor, tjänster och entreprenader med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Genom en miljöanpassad upphandling ska kommunen påverka marknaden i hållbar riktning och i sin tur leverera varor och tjänster som håller hög miljöstandard. Miljökraven utgår ifrån kommunens mål, regionala och nationella miljömål samt konkurrensverkets riktlinjer för upphandling.

I samband med livsmedelsupphandlingar ska djurskyddshänsyn beaktas i enlighet med rådande lagstiftning samt enligt Konkurrensverkets rekommendationer.